

Székely

A MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET LAPJA

1/2

TARTALOM

Magyar Bálint, művelődési és közoktatási miniszter köszöntője 1

Editorial 1

A Magyar Művelődési Intézet ötven évének öt korszakáról
Földiák András összeállítása 2

Arcképek

Széll Jenő 8

„Egy egészen más kultúrpolitikát próbáltam megvalósítani, mint ami a hivatalos volt”

A Széll Jenővel készített életinterjú-részletet sajtó alá rendezte Kozák Gyula

Pordány Sarolta: A szocio-kulturális animáció oktatása és gyakorlati alkalmazása Magyarországon 17
Jagasics Béla: Civil szervezetek és művelődési házak 21

A Magyar Művelődési Intézet kiadványai 24

Információk

Pályázati felhívás

A Szín a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jelenik meg

SZÍN – országos közművelődési folyóirat. Megjelenik kéthavonta. A Magyar Művelődési Intézet lapja. Szerkesztő bizottság: Bóka Mária (Székesfehérvár), Gyulai Lajos (Miskolc), Jagasics Béla (Zalaegerszeg), Kary József (Eger), Szabados Péter (Kaposvár), Szelestey Zsuzsanna (Veszprém). Főszerkesztő: MÁTYUS ALIZ. Kiadja a Magyar Művelődési Intézet. Felelős kiadó: FÖLDIÁK ANDRÁS. A szerkesztőség címe: 1251 Budapest Corvin tér 8. Tel: 201-50-53. Fax: 201-57-64.

Ára: 90 Ft.

Megrendelhető a lap 3. számától (1997. január vége), előfizetési ára egy évre 540 Ft.

Borítóterv: Szűts Eszter

E számunkat Bakos Ildikó szobrászművész rajzaival illusztráltuk.

ISSN 1416 – 6925

Készült a Mikszáth Kiadó gondozásában, felelős vezető DR. NÉMETH JÁNOS igazgató.

Nyomdai munkák: Váci Ofset Nyomda fv. Szilva István

KÖSZÖNTŐ

Félévszázados intézmény s egyhónapos lap: e kettőt tiszttem most köszönteni. Újrakezdésről is van szó azonban mindkét esetben, hiszen a Magyar Művelődési Intézet új vezetése épphogy fél éve kapta mandátumát s a lap sem előzmény nélküli.

Az Intézet ötven esztendeje önmagában is az újrakezdekés története. A Magyar Népi Művelődési Intézet-től napjainkig negyedik-ötödik elnevezéssel működő központ folyamatoságát – mondhatnánk – pusztán a Corvin téri székház jelenti, azonban ténylegesen nem ez tartotta és tartja fenn a létét, hanem hogy szerte az országban mindvégig nagyon sokan vártak segítséget a „Corvin tértől”. Hiszen így hívják az Önök munkatársait mindenütt: a Corvin tériek. *S várják segítségüket most is.*

Mindig voltak s remélem lesznek továbbra is fáradhatatlan segítők, a művelődés és népi hagyományok értékeinek őrzői, kutatói, mesterei, oktatói és dokumentálói, akik – bár ez nem könnyű – Martin György, Bárdos Lajos, Manga János, Márkus István vagy Novák József nyomdokába lépnek. Tudom, hiszen rövid ideig magam is munkatársként tapasztalhattam, hogy az Intézet fél évszázadát mindennél jobban ők s a velük rokon nagy személyiségek fémjelzik, s ez iránymutatás lehet a jövő tekintetében is: akkor lesz az országban mindenütt számontartott, valódi központ a Corvin tér, ha magához vonzza jelenkorunk művelődési életének legjobbait, akár munkatársként, akár szellemi fórumának gondolkodó partnereiként.

E szellemi fórum lehet talán a most induló Szín is, mely ha helyet ad vitáknak és valós eszmecseréknek, ha valóban *olvasnivaló*, megkerülhetetlen információforrássá válik, képviselheti az értékeket őrző és megújító, a hagyományokra építő és innovatív kezdeményezéseket egyaránt.

Korunkban az információ mennyisége szinte elfedi a valós eseményeket. Nálunk, főként az idej, 1996-os esztendőben oly gazdag volt kulturális eseménynaptárunk, hogy az információs szupersztrádán – ha rákerülnek –, akár helyi torlódásnak is tűnhettek volna. Látni és látatni értékeinket: ez lehet az Intézet s lapjának egyik legfontosabb dolga, s biztatva kívánom Önöknek, hogy töltsék be hivatásukat.

MAGYAR BÁLINT

EDITORIAL

50 éves az Intézet. Létezett már akkor is, amikor 1946-tól Harsányi István vezetésével akár csak a kiszálások hatására és tapasztalataiból is társadalmi mozgásokat indított. És húsz éven keresztül Vitányi Iván vezetésével, akinek nevéhez még egy kirajzás is kötődik.

Talán nincs még egy intézet az országban, amelyiknek országos kapcsolatai révén annyi felhalmozott tudása-tapasztalata s ettől nem független lehetősége lenne, mint a Magyar Művelődési Intézetnek. 50 esztendeje alatt, ahogy ma is, nem csak felgyűjt és terjeszt, de megismer és javasol, analizál és fejleszt, oktat és képez. Valóságos társadalmi haszna sohasem volt mérhető dolgozóinak számával, hiszen egy-egy ember a körülötte alakult embergyűrével intézetnyi hatású volt időszakonként, ahogy például Muharay Elemér Széll Jenő intézetében vagy Beke Pál az elmúlt évtizedekben.

50 éves az Intézet. Ünnepeünk. Ami magában véve is jó. De az ünnepben a legjobb, hogy miközben készülnünk rá, gondolunk a múltra, ahogy máskor nem. Én például azokra a leányszálló leányokra, akikkel – képtelenek érezve a társadalomban kijelölt helyüket – annak idején, több mint húsz éve, Veres Sándor pszichológussal foglalkoztunk, és akik azóta már feleségek és gyerekeket szültek.

És a pusztafalusi maga-ura parasztoakra, akik a róluk való tudás által segítették körvonalazódni az első falufejlesztési elképzeléseket. Azt a munkát, amit annak idején az Intézet kísérleti programjában 38 kísérletvezetővel munkásszállásokon végeztünk, ma közösségfejlesztésnek hívják, meg szocio-kulturális animációnak.

Ha személyes intézménytörténetet írunk, ezek feltétlenül szerepelniük benne. Ha ki-ki megírná a magáét, kikerekedne belőle a teljes ötven év. A Szín első számában, az „Arcképek” rovatban, *Borbély Jolánnal* megkezdjük az életút-interjúk közlését. E számunkban Földiák Andrásé az érdem, hogy Intézetünk 50 éve most először, egyben látható. Lapunk további interjúkkal járul majd hozzá ennek gazdagításához.

MÁTYUS ALIZ